

de hele gang van zaken was hij zeer gedeprimeerd.¹

Nijghs *party* had als opdracht, op Ceram een spionagecentrum op te richten om inlichtingen te verzamelen over het gehele gebied van de Zuid-Molukken, vooral over Ambon dat als Japanse vloot- en luchtbasis fungeerde. De *party* moest daartoe op de zuidkust van Ceram aan land gaan aan een kustgedeelte dat, naar gemeend werd, onbewoond was. MacArthur beschouwde haar inzet als van groot belang voor zijn offensieve plannen – hij had het oog gericht op de Philippijnen maar miste alle gegevens over Ambon alsmede over het belangrijke Japanse vliegveld te Kendari op zuidoost-Celebes en had er derhalve bij Egerton Mott en Quéré op aangedrongen, ten spoedigste naar beide gebieden *parties* te zenden. Voor Kendari wás er nog geen *party* – die van Nijgh zou met een Amerikaanse onderzeeboot, de ‘*Searaven*’, naar Ceram worden gebracht en met de *party*, welke geen zender meekreeg, zou op 1 mei ’43 contact worden gezocht door een andere Amerikaanse onderzeeboot; dat werd de ‘*Thresher*’.

De ‘*Searaven*’ kwam eind december ’42 bij Ceram aan, waar het in Melbourne vastgestelde kustgedeelte wel degelijk bewoond bleek te zijn. De *party* landde elders op Ceram. Enkelen van de Zuidmolukse leden van de *party* trachtten er de prauw te kopen die voor een tocht naar Ambon en ook voor de ontmoeting op 1 mei nodig was. Een van die Zuidmolukkers had een Amerikaans pistool bij zich en de beurs van een tweede was met een Nederlands vlaggetje versierd – inheemsen kregen die beurs te zien. De *Kenpeitai* werd gewaarschuwd, Nijgh en de zijnen werden gearresteerd, allen werd in Ambon onthoofd en de ‘*Thresher*’ verscheen op 1 mei vergeefs voor de kust van Ceram.

★

Naar de Aroe-eilanden werd midden februari ’43 door Egerton Mott een *party* gezonden die uit drie Australische militairen bestond. Haar leider, *Major* C. R. Sheldon, had op een van de eilanden een cocospalm-onderneming gehad. De *party* vertrok met een schoener en had een zender bij zich. Haar opdracht was, niet alleen een spionagecentrum te vormen maar ook, conform de taakstelling van *SOE*, de Aroe-eilanders tot sabotage en te zijner tijd tot een algemene opstand te bewegen. Het eerste bericht evenwel dat van Sheldon binnenkwam, hield in dat de eilandbewoners

¹ A.v., p. 125.